

بئکلی کتاب

صفیه حلیم

د نثر غونډ

خپروونکي

یلک اړت پریس. پېښور

بسم الله الرحمن الرحيم

Ketabton.com

بنکلی کتاب

په پښتو ژبه کې مې تر اوسه یو بنکلی کتاب نه دی لیدلی. یو داسې کتاب چې په غټو بنکلو تورو لیکل شوی وي، کاغذ یې غوړ او سپین وي او د املا یوه غلطي هم ونه لري. یو داسې کتاب چې انځورونه او تصویرونه هم پکې وي. او پوښ یې هم دومره کلک وي چې تر مودو یې پانې بېلې نشي. یو داسې کتاب چې خپلو سیالو ته یې وښیمه او دوی راته ووايي،

" په پښتو ژبه کې همداسې کتابونه چاپیږي "

خو مودې وشوې چې زه داسې کتاب په انتظار په ژېر زبېښلي کاغذ چاپ کتابونه لولمه. د یو شمېر املايي تېروتنو له کبله مې خپرونکو ته ډېر غاښونه چیچلي . د ورو تورو په لوستلو مې د سترگو نظر کم شو.

داسې ښکاري چې د مودو راهیسي وچه ډوډۍ له پیازو سره خورمه، کله کله خو پیاز هم نه وي بس یوازې وچه ډوډۍ وي.

نو ځکه مې دا هوډ وکړو چې زه به نوره وچه ډوډۍ نه خورمه، زه دومره توان لرم چې پخپله ژبه کې یو بنکلی کتاب چاپ کړم. گوره که د نورو هم ورته پام شي او په دې وچه ډوډۍ کې لږ غوړي هم وگډ کړي... د پیازو سره غوښه او رره ترکاري هم گډ کړي.

... درېغه که داسې وشي...

منی (خزان)

نن چي زه له كوره وتلمه، نو د بوبت سره مي يوه وچه پايه ونښته. ما په يوه لاس دا پايه د بوبت نه رابېله كړه او يوه شېبه مي ورته وكتل. دې وچې پايې په منځ كې د انسان د بدن د شريانونو په څېر سره رگونه غځېدلې وو. كتل ټولو ونو د زرغونو پانو ر ك طلايي شوي وو، زما د كور شا وخوا ټولې ونې ين غوندي وې. د مني په باد كې چې كومي پايې الوتلي د هغو ټولو رگونه هغه رگونه وو چې په پسرلي كې نه تر سترگو كيږي. نارنجي، خرمايي، د ادمو رنگ، د سرو خاورو رنگ، د غنمو د داني ر ك، رستكي رنگ. بنايي دا رگونه د هغه انځورگر نه پاتي شوي دي چې د پسرلي په رگونو م ين دي.

ما دغه وچه پايه په خپل كتاب كې كېښوده او د هغې نه مي پوښتنه وكړه.

" نا قدر به څوك كوي؟ ته د زوال نښه يې. ستا په ليدو خلك غمجن شي. ځكه ته د سرو بادونو او د ژمي الامه يې."

خو دې پايې ه ځواب كې راته وويل. " نه...زه د ژوند نښه يم. وگوره... د كوم بوټي نه چې زه را بېله شوي يم، د هغه گلونه رژيدلي دي خو تخم يې پاتي دي. دې تخم د اني په خپټه كې څومره نور گلونه پټ دي. په دوی كې راتلونكي پسرلي پټ وي."

كتاب ټول كړو. د باده سره د الوتونكو پانو په گډا مي د پسرلي وير بند كړو او د مني لمانځنه مي وكړه.

فرعون چي به کله واک تر لاسه کړو نو ورسره سم به يې د خپلې مقبرې په جوړولو هم لاس پورې کړ. د دې لپاره به پلانونه جوړ شول، خای به وټاکل ران او انځورگر به په کار وگمارل شول. کار به پېل شو او کلونه به رې واوبستل. هر فرعون چي ډېر کلونه ژوند کړی دی په مقبره کې يې ډېر خوړونه جوړ شوي دي. هر کله چي به يو فرعون مړ شو او کاريگران به خبر شول چي اوس فلاني واکمن شوی دی. نو دوی به د پخواني فرعو مدغسي نېمگري پرېښوده او د نوي فرعون د مقبرې د جوړيدو لپاره به ور وړاندې شول چي خپله مزدوري د لاسه ور نه کړي.

اوس که زرگونه کاله وروسته د مقبرو نېمگري انځورنو ته څوک ځير شي نو فکر دي هم وکړي چي ايا هغو کارکوونکو به چي خپل کار به يې نېمگري پرېښودو، هماغسي فکر نه کاوو لکه چي يې په دفترونو کې د يوه مشر په وتلو او د نوي مشر په راتللو، دفترې کارکوونکي کوي.

هر تمدن بدلېږي خو د انسان فطرت هماغسي دی... لکه چي وو.

د سهار ستوری

ه تا د سهار ستوری نه وي لیدلی، نو وي گوره. بڼه شپبه ورته خیر شه. ستوری ټوله شپه په اسمان کې وي خو د دې بڼکلا هغه وخت ډېره زیاته شي چې کله شپه خپل خادر وغوروي. په دې وروستیو وختونو کې د شپې په وروستیو سلگیو کې د سهار د ستوري رڼا نوره هم زیاته شي. دې خلا سره دا ستوری د نورو ټولو ستورو تر ورکېدو ورو ته هم پخپل خای ولاړ وي... داسې لکه چې د سهار د رڼا د نندارې لپاره ولاړ وي. او یا بیا د هغه شوخ ماشوم په ان چې نور ټول ترېنه کور ته تللي وي او دی اوس هم په لوبغالي کې لوبې کوي.

دا ستوری یعنې د سهار ستوری، ډېر خلک نه ویني. دې د لیدو وخت ډېر نېکمرغه وخت وي. خو هغه وخت ز خلک ویده وي. او یوازې یو څو وي چې پدې وخت کې راپاسېدلی وي او ویني وي.

دا وخت ټولو ته اسمان یاره بڼکاري. که هسې اسمان ته نظر هم وکړې خو بیا ژر مخ ترې اړوي او پخپلو کارونو بوخت شي. که ته دا ستوری لیدل غواړې نو بڼه ورته خیر شه او دا پوښتنه ترې وکړه چې

تاته دا بڼکلا، دا خلا او دا رڼا څوک در کوي؟ شپه که ورځ؟

پيشتري

سږ کال هم په پسرلي کې مور کلي ته راغلي يو. د غنمو دانو د خپلو پوستکو نه ه را بهر کړي دي او ځينو بيا د ځمکو سينه پرې کړې او د ونو نندارې ته ولاړ دي. د ځمکې د سينې نه هره ونه او وابنه ر ټوکيږي. او پدې کې د شوخو واړو ه شان د پيشتري نازکې پانې هم شاملې دي. خو دوی د نورو نه شرمېږي. کله د غنمو تر بوتې لاندې او کله بيا د شلخې تر پلنو پانو لاندې ځان غلی کوي. ې شوخو او معصوصو وړو بوتو ته يوازي وړې نازکې گوتې ځان رسولای شي... د وړو جينکو گوتې... دا جينکې ډلې ډلې لکه د چرچنو سهار د خپلو شکرېو او شکورونو سره پټو ته ورووځي او د پيشتري ساگ کوي. کله کله کڅی ماما ورباندې غږ وکړي نو دوی په منډه شي. خو نوری زړه و ي هم هلته په لويو بوتو کې ځان پټ کړي.

ز کال هم دغه وړې جينکې روانې دي. خو زه پکې نه یمه. لاسونو نه بد راځي. ما گوتې نورې وړې پاتې نه دي. او زه اوس په لويو بوتو کې نشمه پټېدی... ځکه خو اوس زه ساگو ته نه ورځمه. اوس به زه ټول ژوند د پيشتري مراوې او وچې پانې پخوم_____ه.

ستا کليزه

نن زه بيا ستا د زېږيدو ورځ لمانځمه. د هر کال په شان...زما د زړه په زېږ خانو کې يو محفل جوړيږي چې پکې ستا ټول يادونه لکه د رڼا بليږي. او دا رڼاگانې رنگ لري. دې محفل کې د پېښو او حادثو مېلمانه اوږي را اوږي...ځينې ډېر خوشاله دي. ټول خاندان...او دا ټول مېلمانه د وخت په اوږگادي کې يوځای . هغسې لکه چې د يوه دفتر همکاران د خپل يوه همکار واده له ورځې. دوی ټولو ستا انتظار کاوو.

بيا ما د زمانو له مخه هغه پرده لرې کړه چې ته يې شاته ولاړ وي. ټولو لاسونه وپړکول. ټول مېلمانه راځي. ته د هغوي خبرې اوږو. ټول ماښام به همدې خبرو کې تېر شي.

بيا وروستی مېلمه هم ولاړ شي. زه سترگې پټې کړم او تا ته يو وچ گل درکړمه. دا گل زما ماضي دی. ډېرو زمانو راهيسې مې په يوه کتاب کې ايښي وو.

ته دا گل راواخلي او ورته وگوري. ستا سترگو ته زما ماضي او خپه تيريري. بيا د زماني په گرد کې ورک شي. او زه په ماضي کې پاتې شمه.

ملغري

په بڼايست او سينگار كې هيڅ يو شي د ملغرو سره ځان نشي برابرولی. سپين د انسان د شوق لپاره څو څو ځلي خپله بڼه بدلوي. نو څو واري پكې بدلون راوستل كېږي. كله ترې غوروالی جوړيږي، كله گوتي او كله امبل. كله يوازي د خبستو په بڼه كې د نړۍ د لويو خزانو په زېرخانو كې پټ شي او كله بيا ترې بازاري سكي جوړې شي.

خو ملغره تل فطرت ته نژدې وي. دې شكل پخپله فطرت جوړوي او كه څوك ترې امبل يا والی جوړوي هم نو پخپله اصلي بڼه كې يې كار . كله دا ډېرې وړې هم وي، نو بي له دې چې سوری شي او لړۍ ترې جوړه شي، نور څه بدلون نه مومي. او كله چې ماتې را ماتې شي نو د خاورو په څېر مېده شي او په داروگانو كې حل شي.

شكه چې د سينگار لپاره به د ملغري غوندي بل فطري شي نه وي. بڼايي خدای پاک به هم همدا غوښتل.

پدېځې نړۍ اوس بيا فطرت ته مخه كړې ده او عجيبه خبره دا ده چې د ملغري د بڼايست د لا څرگندولو لپاره دا د تور پوستو بڼو په بدن د نندارې لپاره ځروي.

تلوسه

کله چې ورېځې د لمر سره پټ پټونې پېل کړي نو زه ټول کارونه پرېږدم او د دوی په ننداره شمه. سپینې ورېځې لکه د ورېښمو لوپټې د باد په زانگو کې زانگې. خو توري ورېځې بیا د مستو هاتیانو په شان د اسمان په ځنگله کې ځغلي.

ورو ورو هاتیان زیات شي. سپینې لوپټې والوزي، ورکې شي. دا شېبې ډېرې سختې وي. نه باران کېږي نه ورېځې خوځيږي او نه لمر ښکاري. داسې ښکاري لکه هر څه چې د یو څو شېبو لپاره په خپل ځای هک پک ودریږي. دا هغه شېبه وي چې د جنگ نه لږ وړاندې د سپاهیانو زړونه بورنوي. دا شېبې ډېرې درنې او ډېرې سختې وي.

یا یو ټک وشي. د باران لومړی څاڅکی همت وکړي. جنگ په میدان کې یو مندان د جنگ نعره پورته کړي او لومړی غشی، لومړی توغندي، لومړی ډز. په لومړي څاڅکي پسي نور هم ځان مخکې ته راواچوي... یو ناتار جوړ. د ځمکې نه لوخړه راپورته شي او په دې لوخړه کې د خاورې ورمې هم راپورته شي. یو شپړپاری وي. او زما ټول گروم، ټوله تلوسه د هغو بربوکیو په لوري روانه شي، په ځمکه جوړیږي او ماتیږي — جوړیږي او ماتیږي.

(د پېښور د اوږي بارانونه ته)

يو اړخيزه مينه

په يوه تخته باندې چا وليکل

"زه د خوارو سره مينه لرم"

ورځې چې تېرې شوې نو يو بل چا دې ليکنې ته پام شو او لاندې يې ورته وليکل.

"خواره ستا سره مينه نه لري"

د پښتو يوه لنډۍ ده چې

مينه په تلو راتلو زياتيري

کله رايه کله به زه درځم مينه

څوک په دې باور لري چې مينه يو اړخيز شي کيدای. هر څوک غواړي چې د مينې په بدل کې مينه ترلاسه کړي. بنايي د دوو انسانانو ترمنځ مينه به همدغسې نوعيت لري. کله يو مټين د خپلې مينې احساس څرگند نه کړي نو کيدای شي معشوق هم ترېنه ډډه وکړي او ورو ورو د دوی هر نازک احساس ورک شي او مينه پای ته ورسېږي.

خو ريښتوني مينه تل پايي او پداسې حالت کې هم ژوندی وي چې معشوق ورته يېڅ پام هم ونه کړي.

د خدای سره مينه همدغسې وي او د فطرت د بنکلاوو او بوټو او گلونو سره مينه هم يو اړخيزه وي

او د خوارو سره مينه... ايا مينه هم کيدای شي؟

خومره لمانحل شوی یی. کله خو ستا ویرانگی د زرتشتیانو لپار "اهورا مزد"
کله بیا د لرغونو مصریانو لپار " " " روم د لوی سلطنت
وگړو بیا درته " " ویل چې هره ورځ به د سرو زرو په خپلي گاډي کې د
دولسو اسونو سره د اسمان د ختیځې څنډې نه رابنکاره شوي او په لوېدیځه څنډه
کې به ترې ورک شوي.

وس... ستا تودو ویرانگو ته انسان نشي ټینګیدای او کله چې ته په خپل ټول شان
او بي څنډه د ځمکې په مخ خپل جلال و غوروي نو د سوکري اسونه کاواکه شي.
ځنگلونه په اور وسوځي... ي مړه شي او انسان در په دره شي... نو...

ه ته غواړي چې انسان یو واري بیا تا هماغسي ولمانځي
...ځکه چې دی اوس پوهه لري...دی اوس خبر دی چې ته هم معبود لري...ته
پخپله : خپل رب په اختیار کې یی...ځکه خو...مودې وشوي چې خلک ستا
عبادت نه کوي...او ځکه خو... اوس ستا معبدونه د لارویو لپاره د سپل او یا هم
عبرت مرکزونه گرځېدلي دي.

سيوري

د ژوند په سترو لارو کې يو سيوري زما مل دی. که زما مخ لمر ته وي او که نه... خو دا سيوري تل راپسې وي. په ټکنده غرمه کې چې کله لمر پر سر ږي او د هيڅ شي سيوري نه جوړيږي، نو زه بيا هم خپل مل لرمه. کله کله خو زه د خپل دغه مل د خولي خپل نوم اورمه. " اني... ته خبره ..."

او زه چې دا غږ واورمه نو په منډه شمه. خو سيوري هم راپسې وي، په منډه منډه...

ر کله چې زما گامونه گړندی شي نو په غږ کې تلوسه نوره هم ډېره شی... "درېره... اني... اوس مه ځه... خبر دی... ايساره شه..."

ونه ورو کړمه... سيوري په څنگ کې روان شي...

زه خبرې ته خوله جوړومه خو هيڅ نشمه ویلی. هغه راته وايي... " خبرې وکړه... ولې پټه خوله یې..."

خو زه ورته نه گورمه... وپريرمه... چې که مې ورته وکتل نو زه به د کاني شمه و هم هلته په ځمکه کې بنځه پاته شمه. ځکه خو مودې وشوې چې کله زه په ځمه نو شاته نه گورمه.

په تیونس کې دوه نیم زره کاله پخوا د "کرتاژ" ن او مذهب منونکو د جنگ یا د یو بل قدرتي افت نه د ځان ژغورلو لپاره خپل ماشومان د خپلو پیرانو معبد ته بوتل. هلته به یې د ماشوم سر د دېوال سره ووډلو او بیا به یې د معبد په قربان ګاه کې وسوځوو. څولو وروسته به یې د ماشوم خاوري ايرې په یوې کټوې ا منګوتي کې واچولې، سر به یې پسې وتړو او قربان ګاه ته نژدې په یوې ګري هديرې کې به یې کېښودې.

د لاتیني امریکا د پېرو خلک بیا د کرتاژ تمدن تر هغو لږ زره سواندی وو. د دوی عقیده وه چې د دوی خدایان د هېواد تر ټولو لوړ غره " کی اوسیري. او لکه چې هغه ترې ناراضه شي نو بیا طوفان ورباندې راولي او واورې ورباندې اوروې. دغو خدایانو د پخلاینې لپاره به ماشومان د غره تر لور اوچتې څنډې ته بېول کېده. غره ته د ورتلو په ټوله لاره کې به یې سندرې ویلې. بیا به یې ماشوم ته د بنگو په څېر یو بوتی ورکړو. چې په هغه به ماشوم بې هوشه شو.. په همدې بې هوشۍ کې به یې ماشوم د ناستې په انداز کې په یوه بوجی کې بند کړو او په غره کې به یې بنځ کړو. ورسره به یې د سپینو جوړه یوه وړه هوسی (لامه) یا د مري بت هم کېښودو. یې ټولو مراسمو ته به دوی "کاما کوچا" ویل.

ایا داسې ځناور په دنیا کې شته چې د خپل ځان د ساتلو لپاره خپل اولاد وژني؟

د رنگونو اټن

د کاغذ هر میدان تش وو. لیري یو ساز غږیدو. سور راپاڅېدو او ژېړ ته یې لاس وړاندې کړ. دواړه ورو ورو په نخا شول. د دوی وجود له یو بل سره ولگیدو. او نابیره نارنجي هم ورسره مل شو. ښه چې کله میدان ته راتوب کړو نو ژېړ بیا د ده لاس ونيولو او د اټن په نغمه کې جوش پیدا شو. همدغه وخت ژېړ او شنه، نیلا راوزېروو. هر یوه د نخا نه نوي رنگونه میدان ته راوتل. کاسني، ږوزي، لارجوردي، گلابي... او بیا د نړۍ په مخ د سرور داسې څپې خپرې شوې د انسه_____ان سته_____رگي یې
ر اوسه په کتا_____ونه مریزې.

وره خبره

ما د انتظار شېبې په ټول کاینات و غځېدې. وس ماته ټول غبرونه بې معنا شول. خوا خلک راته ژوندي نه ښکاري. د خپل زړه درزا سمه اوریدی شمه. خو په دې کې بل غبر هم کرسها ی دی چې ما ورته غوږ نیولی دی. سترګې مې تټ او رته نیولی دی. تر څه تیار دي. د ایشېدلو اوبو پیاله مې هم جوخته ایښې. وخت پوره شوه. زما په ذهن کې یوه ګړی شرنګ وکړي او زه د دېګ نه سر لیری کړمه. د هیروشیما په ښار کې د اېټم ب لورځره راپورته شي.

زه یو څو دانې وریجې په کفگیر کې راواخلمه او د دېګ سر ژر بند کړمه.

په دې وخت کې زما ذهن په دريو برخو کې وېشلی وي. هره برخه راته یوه یوه بېله بېله خبره کوي. یوه وايي، " که نرمې وي نو هوا ورله وکړه "

بله وايي،

" که کلکې وي نو ایشېدلي اوبه پرې وشینده او څو شېبې دمه ورته وکړه."

خو دریمه برخه راته تر ټولو سپېره خبره کوي،

" شوله شوي؟ ... حلوا دي کړي... هاهاها... "

زه د وریجو دانې د کفگیر په سر په ګوتو مروړمه او یو څو پکې خولې ته کړمه. سمدلاسه د وخت واګي یو ځل بیا زما په لاس کې شي. ورځې خواري مې پر ځای شوه. لږه شېبه وروسته ټول مېلمان په دسترخوان ناست وریجې خوري. خو زما د څو شېبو د تشنج نه خبر نه وي.

د ډوډۍ نه مې یو څو پیسې وسپمولې چې ځان ته نوي جامې واخلم. زه پوهیږم چې دا پیسې به بس نه وی. خو بیا هم د ښار په ټولو دکانونو کې وگرځیدم چې د خپل وس سره سمې یوه جوړه جامې . خو ونه شوه.

چا راته وویل، په کبار کې یې ولتوه. خو زما کمیښ پرتوگ په نورو ملکونو کې رواج نه دي. بار خو هم گران دی. یوه کباري راته وویل چې د ښار د اوچتو کورنیو خلک د وی نه هغه جامې وړي چې د لندن او نیویارک ښې او ټاپې یې لگیدلي وي. نو هیڅوک پرې شک نه کوي چې دا کبار دی. او د ځینو زیانو مخې ته خو ما پخپله لوی لوی موټري ولیدې.

زما یوه جوړه جامې په کار وی خو تر ډېرو هڅو وروسته مې اخر په یو وړوکی دوکان کې یوه جوړه ومونده چې تر اصل قیمت ارزانه شوي وه. او د بېي د ټیټېدو سبب یې دا وو چې په کمیښ کې یې جیب نه وو. زما همداسې جوړه پکار ... یې دا جامې په تن کې دي او زه ډېر خوشاله په دې یم چې جیب نه م. ځکه زما سره په جیب کې د اېښودو لپاره هیڅ نشته.

کنسرت

دغه شپږ کلن ماشوم چې سهار شپږ بجې د مور په غږ نه راپاڅيږي نو هغه ترېنه ورو شپږ راکا ، او دی په ځمکه ودروي. بيا دغه شپږ کلن ماشوم د خپلو شپږو ورونو خویندو سره په خوبولو سترگو چای وڅښي او له کوره ووځي. قدمونه لکه د مشین، د خپل مشر ورور په پله ورځي او اته بجې د کار ځای ته ورسېږي. هلته دی د موسیقي د الاتو د غږونکو په شان... ننگک په لاس کې اخلې او د گوتو په سر یوې څرېدونکې نابشپړې قالینې ته کښيښي. بيا د لاسونه ورو ورو وڅوځي. ږي وږي گوتې د وږي په تارونو کې د درد نغمې غږوي. دی یوازې هغه سر غږوي چې استاد یې ورته وايي. کله نا کله د سې سترې شي، گوتې یې درد وکړي خو د ده نغمه نه بندېږي. ده گوتې مابنام هغه وخت ودرېږي چې کله سمفوني پای ته ورسېږي. بيا چې کله دا شپږ کلن ماشوم مابنام شپږ بجې کور ته راوړسېږي نو په خوبولو سترگو د خپلو شپږو ورونو خویندو سره ډوډۍ وخورې او سمدستي ویده شي. کله نا کله چې یې مور د ده په پرسېدلو او پرهر گوتو، لهم لگوي نو دی ژاړي. ده دا خیال دی چې د نړۍ ټول ماشومان د ده په شان ژوند کوي... بيا... د ده په وړو گوتو جوړه سمفوني د یوې لويې قالینې په کنسرت کې غږېږي او کله چې د نړۍ په یوه بل ټ کې څوک دا کنسرت اوري او د خوښۍ احساس لاپسي ډېر شي. هغه مهال د قالین په کنسرت کې هیڅوک د دې شپږ کلن ماشوم له گوتو څڅېدلي ویني نه ویني.

اور او اوبه

ساینس پوهان وایي چې د انسان د ژوند لپاره اوبه تر ټولو ضروري دي. هو... اوبه به د مادي ژوند لپاره ضروري وي. خو په انسان کې د تخلیق **ژونکي** په اور پایي. ده نازک احساس رڼا ته اړتیا لري. ده جذبات لکه د اور لمبې کېدل غواړي. دې ټولو احساساتو اظهار په اور سره کېږي.

انسان د خپل عقیدت اظهار په معبدونو کې د شمعو او دېوو په بلولو سره کوي. ځکه د ، په لمبه کې ده ته رنگارنگ بڼاپېری بڼکاري. ځگونه چې د خوښۍ او پسرلي علامه وي او رڼا، چې د ورځې او وینښ ژوند نښه وي... بڼایي چې انسان ارو نه له دې کبله کرکه کوي چې دا د باطل نښه وي. توره شپه د خوب وخت بڼیي. خوب چې د مرگ بل نوم دی. او انسان مرگ نه غواړي ځکه خو اور ورته د ژوند پیغام ورکوي. که څه هم د ده ژوند په اصل کې په اوبو ولاړ دی.

د ژمي د باران جری به ولگېده نو ټول به د کلي په کوټه کې راټول وو. دا چې ټوله ورځ به څرنګه تېرېده؟ نه مې یادېږي. خو مازدیګر به یوې ښځې یو لوی نانک د نغري سره نژدې په ځمکه کېښود او د ګوري کک به یې پکې واړوو.

مور ماشومان به ټول د دې خانک نه چارچاپېره کېناستو. دا مې هم نه په زړه کېږي چې په خانک کې به د کومې ښځې لاسونه وو، زما د ترور، نیا او که د بل چا؟ زما لپاره دا څېرې دومره زړه راښکونکې نه وې. زړه راښکونکې ننداره به دا وه چې ورو ورو به د ګوري په کک کې سپین اوږه ګډېده، بیا به پکې هګۍ ماتې شوې. د هګیو ژېر به تر هغه په دې ګډوله کې ښکارېدو چې سپین پي به یې نه وو ورباندې اړولې. ورو ورو به دا ټول رنګونه سره یو ځای شول او د بې نه به یو رنګ جوړ شو. شاتو رنګ. یوه لویه تبي به په نغري سپره کرل شوه او زموږ سترګې به د غوړیو په هغې غټې وربنځې وې چې ورو ورو به په تبي ویلي کېده. بیا به دا غټې ورکه شوه او نابېره به د لرګي یوه څمځۍ، تبي ته راتپته شوه. یو "نګ" به وشو او د دې په سر به شات رنګي ګډوله راوڅخېده او یوه دایره لویېده او خوږ خوږ بوی به ورنه راپورته شو. کله چې به یې دغه دایره په یوه اوسپنیز کفګیر واړوه نو نارنجي رنګ به یې زما خوله او سپر مې وتخنولې. او بیا چې به لومړۍ وپشله د هر چا تر خولې رسېده، هغه به ماته باچا ښکارېدو.

زما زويه! ته چې مي په غېره کې سر کېږدي نو ټول وجود دې راټول شي. ستا مخ نوراني شي. ستا له سترگو ټول وحشت وتبتي. زه چې ستا تندي بڼکوم نو يو عجيبه سرور را په برخه شي. ستا د بدن سکون زما بدن ته کډه وکړي. ستا ټول وجود بېرته زما په وجود کې حل شي. او مور يوي بلي دنيا ته ورشو، شنو باغونو، روانو چينو او د بڼکلو مرغيو جهان ته.

چې کله ته وستکپري نو زه دې په وېښتو کې گوتي ووهمه. بيا دې وتخنومه نو ته د زړه د اخلاصه وځاندي ستا په دې خدا زما ټوله ستريا ليري شي. دا شېبې . زما نه هغه فکر هم ليري شي چې ته به يوه ورځ لوی شي، يو پوره سړی به يې. ځان له به بله ځاله جوړوي، د يوي بلي بڼخي په سينه به ، سر اېښي وي. هغي په غېر کې به هم ستا لپاره سرور وي. نو بڼايي د بري بڼخي مينه د مور وي او د هر نارينه مينه د ماشوم مينه.

بي نومه قبر

هر انسان ژوند د يو څو كيسو غونډ وي. خو هره كيسه به نه ليكل كېږي.
هر شاعر او ليكوال د ژوند د ځينو پېښو په بېلا بېل ډول كاغذ ته مخه كړې وي.
خو عجيبه ده، په پښتو شعر كې د معشوق د حسن، دا، ناز، جفا او د مينې په
هكله هر څوك خبر وي خو نوم يې چاته څرگند نه وي.

خوشحال خان د شعر هغه نازك بدن به څه نومېدو چې د شونډو د شراب ستاينه
يې اوس هم كېږي. د حميد مومند هغه معشوق په كوم نو يادېدو چې د هغه په
سفر ده د خپل غم څرگندونه په يوه اوږده نظم كې وكړه.
ټوك وو؟ بنځي سړي څه نومېدل؟ په كوم ځاى كې بنځ دي؟ او خپلوان به يې
چرته وي؟

رښته هيڅوك نه كوي. نه څوك دعا كوي او نه هم څوك مننه ورته وايي
چې كه دوى نه وايي نو بنايي د خوشحال، رحمان او حميد په شعر كې به دومره
كلا نه واى.

دوهم نړيوال جنگ كې په زرگونو پوځيان داسې هم مړه شول چې مړي يې
ورک وو. د يورپ په لويو ښارونو كې د همدې بي نومو او ورکو پوځيانو په
ستازيتوب او ياد كې، يو يو قبر د نښې په توگه جوړ شوى دى او چې كله خلك
قبرونو د گلونو گېډۍ رډي نو هغه ټول بي نومه مړي پرې يادوي.

درېغه! چې څوك د يادگار په توگه يو داسې قبر جوړ كړي چې د پښتو شعر د
لو معشوقو استازيتوب وكړي.

دوه لاسونه

د ځمکې او اسمان ترمنځ يوه نرۍ سپينه ليکه غځيدلې ده. په هم دې سپينه ليکه کې بند يې چې اسمان د يوې ابې رنگې پيالې په شان، په يوې بلې خړ رنگې پيالې، اړولې پروت دی. دغه نرۍ سپينه ليکه کله کله غټه شي. د ځمکې اسمان ترمنځ دا ننداره زه د ډېرو کلونو راهيسې گورمه. په هر سفر کې زه د الوتکې د کرکې نه دا ننداره کومه. نه ځمکه راته ځمکه ښکاري او نه اسمان هغه اسمان وي. په خلا کې د ورېځو لوی لوی غونډارې لکه د مالوچو غونډې اوږې را اوږې. نابېره زه د خپله ځايه راپاڅمه او پدې غونډارو توپ کړمه. د يوه ماشوم په څېر توپونه ورباندې ووهمه. زما وجود هم د مالوچو په شان سپک شي. زه د يوه غونډارې نه بل ته ورلوېرمه او بيا نابېره ځمکې ته روانه شمه... ښکته تکه توره تياره وي... زه خپل ځان د باران د سيلۍ څپو ته ور وسپارمه. زه خبره يمه چې ښکته په ځمکه به دوه قوي او تاوده لاسونه ما ونيسي.

خوشاله گوند

زما مخ ته وگوره... ته خير شه... به دي كي به تاته گونځي بنكاره
ني، ځكه ما په ژوند كي ډېر فكر او تردد نه دي كړي. په دي دومره لويه نړۍ
كي چي ما هر نوي شي لېدلو نو هغه ته به مي وروځي اوچتي شوي. ځكه زما
په تندي دا تني درې ليكي د دي استعجاب مهرونه دي. ما سترگو ته هم خير
شه. دي شاوخوا توري حلقې زما د ژوند د شپو سيوري دي... هغه شپي چي ما
به پكي كتابونه لوستل، هغه شپي چي ما د خپلي محبوبې په ياد سبا كولي.
سترگو شاوخوا ډېرې گوند. په دي كي ډېرې له هغه وخت راهيسي
جوړې دي چي ما په ډكه خوله خدا زده كړه.

اوس زما ږيري ته خير شه چي هر ويښته يي لکه د سپينو زرو ځليري. خو ته
تر دي ويښتو لاندې پتي گونجي هم ولتوه چي زما په بارځو او شونډو شاوخوا له
ه وخت نه جوړې دي چي په دي نړۍ كي زما ايله يو څو ورځي شوي وي.
گونځي زما د خوشحاله وختونو سند دي.

ته داسې مه گڼه چي ما به په ژوند كي غم نه وي لېدلی. ما هم د نورو انسانو په
څېر د خپلي برخي غم گاللی دی. هم ډېرې بدې ورځي ليدلي دي. خو ما به
په ژور غم كي خوشحاله وختونه يادول. زه په دي پوهيدم كه مي غم ځان ته
پخپله رالاند نه كړو نو دا به مي تېر كړي. كه دي پدې خبره باور نه كپري نو
سترگو ته خير شه. ځكه كه انسان زور هم شي نو سترگي يي نه ږيري او
سترگي چيري هم دروغ نه وايي.

يو سپين ږيري د انځور په ليدو)

زما باغ زما د ستري ژوند نه د آرام هغه خای دی چې زه په هیڅ قیمت په بل خای بدلول نه غواړمه. پدې وړوکی گلبن کې زما دنیا راتوله ده. ډېر بوتې ما پخپله پکې کرلې دي. خو د نورو نښې هم پکې شته دي. دغه کور پخوانیو مالکانو د لاسونو لگېدلي بوتې، چې کاسني گلونه پکې هر کال راتوکېږي، ما ته دا فکر راکوي چې انسان فاني دی. بوتې پاتې شي خو لگوونکي یې ورک . دېوال سره جوخت د لیونډر یو بوتې چې مور راته لگولی وو، ټول کال شین وي... د مور د مینې په شان... کله کله چې مې دنیا خوروي نو زه د دې بوتې یو گل یا یوه شنه پاڼه راوشکوم، په گوتو کې یې ومروم، د لیونډر ورمه ترې راپورته شي او ماته د مور د وجود خوشبويي را په یاد شي. ها خوا د لرگي د تختې سره د ژېړ گلاب بوتې دی. ی نازک گلونه زما د ژوند د ملگري ډېر خوښ دی او دا بوتې هم هغه راته لگولی دی. په همدې قطار کې د ریحان بوتې م دی چې کله خوشحاله ښکاري او که خفه. ، بوتې ته ما ډېرې کیسي کړي . ځکه خو زما په غم غمډ ، او په خوشحالی مې خوشحال وي. دې بل لاس ته د سرو گلابو بوتې دی او د ، د گلونو رنگ هغه وخت اناري شي چې لمر پرې لگيږي. د اطلس ژېړ گلونه مې د خور د لاس نښه ده. که دې بوتې ته زه اوبه ورکړم او که یې ور نه کړم، په دې کې گلونه هر ورو کيږي. هماغسې لکه چې راته د مفتو مشورې راکوي. او د ورور د لاس لگېدلي د صنوبر ونه اوس د هغه د قد نه هم اوچته شوي ده. زه چې د دې د تنې سره ډډه ولگومه نو هغه اعتماد راپکې بیا پیدا شي چې دنیا را نه وری وي.

شاعرانو ته

بد رنگ ورته لې نه بنکاري. دوی د پلنو پوزو، کږو غابونو او و شونډو ستاینه ولې نه کوي؟ دوی ته لنډ وینسته ولې خوند نه ورکوي. دوی د عامو خلکو د عام ژوند لپاره ولې شعر نه وايي؟؟؟.

دوی د خدای د قدرت ثنا وايي. فطرت نندارو ته خیر وي او په هر شي کې رته د شعر موضوع بنکاري. نو بیا ولې د تیتې ونې(قد)، غټې خیتې او د بوی لرونکي خولې په هکله څه نه لیکي. ادا هر څه قدرت نه دی؟ او که شاوخوا گوری نو د انسانانو یو زیات شمېر د دوی د بنکلا په تله بشپړ نه خپړي.

دوی که ډېره توره وکړي نو د یوه مزدور خوله، د یوه کرونده گر خواري او د یوه کاریگر تور لاسونه وستایي. یا دوی ولې په هغه حسن پسي گرځي چې لږو ته ور په برخه وي.

ی هم د عامو انسانانو په څېر وي. ځکه عام انسانان هم هغه شي ته ډېر نبت ورکوي چې نایابه وي. او هر هغه څه چې موندل یې اسانه نه وي د هغه بیه هم ډېره وي.

شاعران چې ځان د نورو خلکو نه جلا او کله کله اوچت بڼي، نو بیا یې ولې ارزښتونه له نورو بېل نه دي. دوی د نایابه حسن په ستاینه کې دېوانونه ولیکي... خو هغه کسان چې ډوډی ورله پخوي او دوی د سریتوب په حد کې ساتي، د هغو لاره له خلي یوه خوږه خبره ویستل هم ورته لوی عذاب وي.

« شاعره! ته به کله نوی مضمون لیکي »

دا دوه زره او څلور سوه کاله تر مخه زمانه ده. د اتن (اېتهنز) په يوه محکمه کې د قضاوت کوونکو ډله په دې بحث کې چې د پوښتنو څه سزا په کار ده ، تورن دی چې پوښتنې يې پاروونکي وي. د ملزم وکیلان دليل وړاندې کوي چې پوښتنې خ . پوهې او زده کړې بنسټيزي تيري دي. ملزم پوښتنې هم جيبه دي. دی پوښتنې:

"نه څه دي؟" م څه دي "انصاف څه دی "

دی خپله هم د پوښتنو ځواب نه لري او غواړي چې ځواب يې پېدا کړي.

د اتن ښار په هر رېستوران کې دده په پوښتنو بحثونه روان دي:

"ږه ورتوب څه زغم څه وي؟ اساطير څوک دي؟"

دا وروستی پوښتنه خو بېخي کفر گڼل کېږي. او له همدې کبله ملزم ته وويل شول چې تر هغې به بندي وي تر څو د خپلو پوښتنو نه لاس وانخلي.

دوه زره څلور سوه کاله وروسته، زه هغې زندان ته مخامخ ولاړ يم چې

، ملزم پکې بندي وو. په سمڅه کې جوړې درې دروازي نه خو د کوم معمار

لخوا جوړې شوي دي او نه يې هم کوم هنرمند د ښکلا لپاره کومې تيري ور

تورلي دي. دې زندان دېوالونه يو عجيب غوندي غرور لري.

خاني تورتم هر سهار د لمر په وړانگو روښانه شي او مخامخ "اېکروپوليس"

مرمري ستنې رابنکاره شي.

ان پدي مازديگر کي لمر د زندان شا ته ډوبيري. د خړو ورېځو رنگ تک سور
رېښتی دی. ما د اوسپنيزې دروازي تر چولي زندان ته لاس ور دننه کړو، يو
کاني مي تري را اوچت کړو او په هغه کچه لاره روانه شومه چې لوی سرک ته
وتله. نو هغه مهال ما هم په زړه کي ډېرې پوښتنې لرلي. د هغه زنداني نه مي
پوښتل...

" اې قبدي! تا چې کله د زهرو پياله په خپلو لاسونو کي واخيسته نو هغه مهال
ي د ابدي ژوند په هکله فکر کاوو

اې بندي! ايا ستا په سر کي هغه مهال دا فکر وو چې خپله مېرمن او دري
اولادونه ه دي څه کوي؟

اې بنديوانه! ايا پخپله د زهرو ډکه پياله په سر پورته کول ستا مېرانه وه او که
نه...ته متکور وي؟

د غونډی نه خوا د ښار په بله څنډه کي د علومو اکاډمي مخي ته د دغه بندي يوه
لويه مجسمه ولاړه ده. هر کاله دوه ميليونه سيلانيان دلته راځي، د دي بندي نو
لږ ترلږه يو ځل هر ورو اخلي او د ده د مېراني ستاينه کوي. بس په دي ښار
کي پوښتنې کول جرم نه دی. اې ښار د همدې غونډی نه ښکته د سوغاتونو
يو دوکان دی چې د نقلي مرمر و نه جوړ د بوتانو د سرنو يو کتار پکي ولاړ دی.
په دي کي د يو سر نوم " " دی او بيه يي دوه سوه دراخمه (يوناني سکه)

شپه

د شپې په تور خادر کې یو سپین بخرکی هم نشته. بس دوی ندې سترګې دي،
نور خادر ته ګوري او نری نری سپینې لیکې پکې انځوروي. دې توره پرده
کې بیا یوه څېره... دوی سترګې راوینځیږي. دا څېره ژوند نه لري. او
سترګې یې د یونان د مرمرو د بوتانو په څېر یوې خواته ګوري. په شونډو کې
یې هم حرارت نشته.

او بیا د شپې تر .ې تور خادر لاندې دوه کانه غوړونه یو غږ اوري.

"ماته ژوند راکړه"

بیا بل غږ را پورته شي.

"ماته ژبه راکړه"

او وار په وار نور غوړونه هم د دې سره ګډ شي او یو شور ماشور جوړ شي.

خو د شپې د دې تور خادر مخې ته دوی رندې سترګې او دوه کانه غوړونه قلم په
لاس د خپلې بې وسې ویر کوي.

زر کاله ژوند

زه اوږد ژوند نه غواړمه... خو پدې نړۍ کې مې لا ډېر کارونه تر اوسه نه دي لري ځکه خو د دې د ترسره کولو لپاره زما زر کاله په کار دي... نه... نه... زه کاله ژوند زما د بنو خواړو، سېل، جامو او عېش لپاره نه دی په کار. دې کلونو ډېره برخه د هنر لپاره غواړمه او په دې لړ کې مې ډېرش کاله د انځورگرۍ لپاره په کار دي چې د فطرت هغه بڼکلا چې لا تر اوسه د يوه انځور جوړونکي هم نه وي ورته پام شوی، زه جوړه کړم. زه د ستورو او سپوږمۍ رڼو او د گلونو خوشبویي، د لولکې د رنگونو سره په يوځای کولو، يو بڼکلی باغ نځورول غواړمه. او زه غواړمه چې د انسان د سترگو مسکا وکارمه.

د دغه زر کلن ژوند نور شل کاله مې د ترکانۍ لپاره په کار دي. زه غواړمه چې د لرگي پرې بڼکلي يوازې او کرکۍ جوړې کړمه. ه درې گوتېزې، گول او پنځه گوتېزې دروازې جوړول غواړمه چې بيا پر ځينو بڼکلي نقشونه وکارمه. زه بڼکلي مېزونه او چوکۍ هم جوړول غواړمه او دا يوازې د هغو خواړو او غريبو ليکوالانو او شاعرانو لپاره چې کاغذ پر ځنگانه ږدي او په غبرگه ملا ليکل کوي.

پنځوس کاله مې نور په دې لگيري چې د سيندونو په غاړه پراته واړه کاني ولتومه او د دوی په منځ کې پټ پراته نقشونه وټورمه چې بيا يې هغو خلکو ته ور ووبښمه چې پردې کانو گرځي خو ورته گوري نه.

زه نور دوه سوه کاله بيا د دې لپار غواړمه چې په د نړۍ کې ټولې وړانۍ، ويجاړي، ودانۍ، بيا له سره جوړي کړمه او هغه خلک پکې اباد کړمه چې بې کوره گرځي.

او درې سوه کاله مې نور په کار دي چې د نړۍ د هر غمجن سره يوه يوه ورځ تېره کړمه او ورته ووايمه چې د خپل زړه نه ټول غمونه ليري کړه او د هر چا ه چې دې جنگ کړی دی، هغه ته ورشه او پخلا يې کړه. ځکه چې عمر ډېر لنډ دی و ته به زر کاله ژوندی نه يې... کاله ژوند يوازې زما په برخه دی

يو مٿين ته خپله مينه ځانگړی بنکاري او د سي فکر کوي چې ټول عمر به د
په ذهن او زړه کې د خپل دغه محبوب نه پرته د بل چا عکس نه جوړيږي.
هر مين په خپلې مينې وياړي. د نورو ټولو مينې ورته بي ارزښته بنکاري. او
ازې خپله مينه ورته بي ساري بريښي. هغه مهال دا خبره رښتيا هم وي ځکه
چې هره مينه ځانگړی ده، او د ، سبب دا دی چې هر انسان پخپله ځانگړی دی.
خو په ميليونونو مينو کې يوازې د لېلی او د قيس، د شيرين او فرهاد
درخانی او د روميو او جوليبټ په شان مينه مثالي مينه شي، چې انجام يې تل
مرگ وي.

دې بناپېرې ته

ته ډېره مهربانه يې. نا ته زما ژوند او د ستړي ژوند ورځو ټول رازونه معلوم دي. لدې ظالمي نړۍ، چې هره ورځ زما د وجود د وينې وروستی څاڅکی هم پېنل غواړي، ته راته پنا راکوي. ته ماته هغه ټول توان په يوه شپه کې بېرته راکوي چې د ژوند د يو لوی ماشين د چلولو لپاره يې زه د لاسه ورکومه. ته زما په پرهرونو خپې شونډې او زما په ټکېدلي بدن . خپلو نرمو لاسونو پټې ردې ي چې له ما د درد ټول احساس ورک شي.

، بناپېرې ته د خدای د و د يوه برخه يې چې د هغه به شان دي په هر چا خپله من غوړولي ده. ته دومره مهربانه يې چې په دار د خړېدو په انتظار ولاړ کس پر سترگو هم خپل لاس ردې. ته بېگا يو ځل بيا په ما مهربانه شوي او زما د ستړي ذهن ټول درانه پېټي دي په خپلو جادوگرو لاسونو پورته کړل. که څه هم زه وېرېدمه چې د بې وفا جانان د خبرو له کبله به ستا لاس ماته نه رارسيري. خو تا د هغه په شان له ما لاس وانه خيستو.

اي د خوب مهرباني بناپېرې! تا بېگا زه يو ځل په خپله غېره کې ونيومه خو اوس يو خواست درنه کومه چې زما جانان به هم په خپلو خبرو نا ارامه وي. يمه چې که له ما يې لاس واخيستو نو خپل ځان به هم ستا د غېرې نه محروم

ې مهرباني بناپېرې! ته يوازې دومره وکړه چې هغه ته هم خپل لاس وغځوه...
هغه نه خپل لاس مه اخله. لدې ستړي د ستړو ورځو په ستړو شپو کې
ر دواړه ستا غېرې ته پناه در وړو.

الف لیلی

هغه هره ورځ نوې کیسه جوړوي. خو کله چې ماښام د خپل باچا سره کښیني نو هغه ورته ووايي "زه وری یم ډوډی راکړه"

ورور او وربندارې، د زوی او د لور، د گاونډیانو، د سپي، د پیشو، د چرگانو او هگیو، د جامو او پېزار کیسه... چا چې ډوډی وڅوري نو په کت غځیږي... بیا وایي "زه ستړی یم" او بیا کله چې د ده ستوماني وځي او ښه مور هم وي نو ویده شي.

ا هر سهار په دې هیله خپل باچا ته وگوري چې کېدای شي نن به هغه د شهریار باچا په شان دا خپله ملکه کړي. خو که دا شهرزاد نورې زر شپې هم کیسي وکړي، ملکه به نه شي... دا به یوازې د باچا د اولادونو مور وي... ملکه شهرزاد نه.

سپینه پرستنه

د دوی لویه قافله د شنو ځمکو په لوري ځغلېده، هر چا هڅه کوله چې تر ټولو
اندې ځان ور ورسوي. په یو ځای کې نابیره کنگل لاسونه ترې چاپېره کړل
او د هر یوه تندې یې بڼکل کړ.

: دوی د اوبانو په غاړو کې زنگولو یو مست ساز وغږوو او ټول په گډا شول.
بڼکته د زمره په شان ځمکې خپله لمنه ورته پرانیسته. او په دې کې ناست هر یو
ژوی پوه شو چې په درنگ ساعت کې دا قافله راکوزیدونکې ده. چې بیا د
دې قافلې لومړی جوپه په گډا گډا د ځمکې لمنې ته وربڼکته شوه. او ټولو ته یې
بپینې جامې ډالۍ کړې.

ونو او بوټو خپل سرونه تیت ونيول او دوهمې جوپې د ټپ په څانگو سپین
دستارونه وټرل. ټوله شپه دغه مېلمستیا روانه وه. او چې سهار شو نو ټول ویده
. و زمره ځمکې سپینه پرستنه په ځان هواره کړې وه.

معيار

زه چې وړوکی وم نو زموږ په کور کې هغه څه نه و چې د خپلو ملگرو کره به مې لیدل. د ډوډۍ سره به چټي نه وه، غوښه به مو کله کله خوړه. او سابه به ډېر پخېدل. مېوه به مو کله کله خوړه... زه به ښوونځي ته پلار به بايسکل م... او هغه به په لاره دا خبره يوځلي هرومرو راته کوله چې دې به په پښو ښوونځي ته تللو. ده به راته ويل چې " مونږ به سهار سپوره ډوډۍ د اوبو سره خوړه " و وروسته به يې دا راته وويل چې " بختور سهار د تناره گرمه ډوډۍ د خوړو چايو سره خوړي "

هو هغه مهال ما خپل ځان غريب گڼلو... يوه شپه په تکه توره تياره کې تبلي ويژن ته ناست ووم او په هغې لگېدلي شلو بڼو ته مې په دې اند کتل چې که موږ همدغه يو چپنل لرو نو دې نورو نولسو بڼو ته څه اړتيا ده.

ما زوی اوس په شلو چپلونو کې هيڅ خوند ور شى نه ويني. ټوله شپه يې د لي ويژن ريموت کنټرول په لاس کې وي او کله يو او کله بل چپنل اړوي را اړوي او وايي " په دومره چپلونو کې زما د خوښې هيڅ نشته " اوس وايي " ا کمپيوټر پکار دی زما ټول ملگري يې لري ما ته يې هم واخله " دی هر سهار غوره ډوډۍ او هگۍ خوړي. او بيا چې د ورځې د خرڅ پېسې اخلي نو وايي " ښځومره د نېستۍ ژوند کوو. "

ناوي

اي لمره! خپله رڼا راکړه چې زه يې په بدن ومنم.
اي سپوږمۍ! په خپلو يخو وړانگو زما مخ ومنيځه.
زما د وپښتو يو يو تار راوسپړ، او پکې خپله خلا کپړده.
څوک دې ورشي او د لاله د گل نه زما د شونډو لپاره سرخي راوري.
پ راته د شپې نه لږ تور رنگ راوغواړي چې خپلې سترگې پرې توري
کړمه.
اي باده! د رامېل نه راته خوشبويي را والوزوه چې په جامو يې ووهمه.
ک دې له ستورو نه راته امېل جوړ کړي.
زه به پخپله د چيني د اوبو شور خپل پازېب کړمه.
زه نن ځان جوړول غواړمه... ځان سينگارول غواړمه... ځان ښکلې کول
غواړمه... د هغه جانان لپاره چې نن به يې ووينمه. زه نن شپه د ټول کاینات
حسن په خپلې ښارسۍ کې له ځانه سره وړل غواړمه.

څاڅکي

د هغه باران ډېر خوښ وو. کله چې به د ژمي جړی ولگېده نو دی به په لنډه بل کې گرځېدو، مخ به يې اسمان ته نيولی وو او هر يو څاڅکي به د ده وجود ته سرور ورکاوو. خلکو به ويل، دی لېونی دی. يوه ورځ همدغسې چې کله د باران د څاڅکو سره پېلېو پرک وهلو او د تالندې ټک شو نو دی په منډه شو، ده د طور د غره نه د راکوزېدو لاره نشوه پېدا کولې او د باران هر څاڅکي د

همداسې کال تېر شو او اخر ده خپل ځان وموندلو... لې کوتې نه د تالندې غر واورېدو... پېلېو يې وليده. يو ځل بيا ورته د باران څاڅکي له اسمانه په ځمکه راپرېوتل... نو ده تر اوسپنيزو سيخونو لاس رابهر کړو. خو د هغه د لاس تلې همدغسې وچ پاتې شو. د باران څاڅکي د کوتې د چت نه وراخوا په هوا والوتل. په سيمه کې سوکړه ر غلې وه او ورپځې وچې شوې وي...

تخليق

ته په خپل قلم يوه دنيا جوړوي. ستا په دې دنياگۍ کې هر هغه څه وي چې د خدای جوړه کړې دنيا يې لري... اې ليکواله! ته ځای او مقام... پېښې او حادثې... او کردارونه يعنې انسانان... برخه لري. ته د خپل هر يوه کردار خالق شي. ته د هغوی خدای شي او هم ، څه ورباندې کوي چې زړه دې وغواړي. يوه ښه کردار ته انعام ورکوي او بد ته بيا سزا ټاکي.

خو که ته په رشتيا هم خالق يې نو بيا ستا په دې دنياگۍ کې کله کله ستا خپل کردارونه باغي شي. که ته يوه څه غواړي او دوی بل څه کوي. منفي کردار مثبت کارونه پېل کړي. ښه سړی وران کاره شي. او ته ورته حېران پاتې شي ، دا ټول کردارونه خو ستا په لاس جوړ شوي دي، دوی ولي هغه څه نه کوي چې ته يې ترې غواړي.

نایي خدای به هم د خپلو تخليق کړو انسانانو په هکله هم داسې فکر وکړي.

داسې جرم چې يو څوک يې په ترسره کولو کې بريالی شي نو سزا يې نه وي خو له څوک پکې پاتې راشي او جرم ترسره نه کړی شي نو بيا يې قانون نه پرېږدي. په ټوله نړۍ کې خلک همدغه اصول مني. خو يوازې جاپان داسې هېواد دی چې ځان وژنه پکې غېر قانوني نه ده.

ځان وژنه د مايوسۍ وروستۍ پړاوو او د مرستې لپاره وروستۍ چاره وي. ځان وژونکي تر وروستيو شېبو په دې هيله دي چې يو څوک به يې وژغوري. هود يې پر ځای شي او هغه کسان چې دی يې په دې کار سره پېنېمانه کول غواړي، پېنېمانه به شي.

خو کله کله داسې نه کېږي ځکه نه خو يې څوک مرستې ته راځي او نه هم پرې پېنېمانه شي.

د ژوند کاروبار همدغسې روان وي. خو ځان وژونکي له خپلې ناپوهۍ کې خ تر ټولو ارزښتمن شي (ژوند) د لاسه ورکړي.

زه او ته

. جنگ او سولي ترمنځ هره شېبه يوه پېړۍ شي. په څومره وړه خبره لکه د
انو، د يو بل د پرزولو تکل وکړو په يو څو شېبو کې مو ځان ته د پېړيو نا
ي په بېه کړه. ې نا ارامۍ هيڅ نوم نشته. بس داسې يو حالت وو لکه په
بوت کې چې يو کانی بند شي او يا هم په غابونو کې د کارو (خوارو وېلنو) يوه
دانه و ... بل هيڅوک ترې خبر نه وي.

بس يوه پېښماني پاتې وه. هغه پېښماني چې پرون زما له قهره راوتلې وه او هغه
قهر چې ورمه ورځ زما خپگان زېږولی وو.

بس د يو څو شېبو د بحث زېږده... داسې لکه د کدو ځيلۍ چې يوه شپه کې په دېوال
وخيژي.

خو دا ټول منفي احساس د هغې گلدستي د يوه گل په مسکا د انځر گل شو چې تا
نن سهار راته ډالۍ کړو.

وروستی لیک

ته چې زما له ژونده ووتلي نو هره شېبه راته یو عذاب وو. به هر شي کې به مي ستا څېره لیدله او ستا د وجود احساس به يې راکاوه. هغه خوشبوی چې ستا خوښېدو، هغه بنگري چې تا پرې کیسه لیکلي وه، لنډه دا چې زما شا وخوا داسې هیڅ شی نه وو چې په هغه کې به مي ستا د وجود عکس نه لیدو.

بیا مي د خپل لېونتوب علاج پخپله پیل کړ. هغه سندري چې مور په گډه اورېد وې، اوس نه اورم... د سرو پتیو هغه ژېړ کمیږي چې د بکس په تل کې کېښودو. په مغو لارو مي قدمونه اخیستل بند کړل چې ستا سره به مي پرې تگ کاوو. هغه کړي مي مات کړل، او هغه خوشبوی مي هم ورک کړو او د هغو خلکو نه هم ډډه کومه چې ستا ذکر کوي.

ما بیا د خپل زړه نه چارچاپېره د اوسپنو دېوالونه وڅېړول، هغه دېوالونه چې په وا هم زما به ژوند کې وو او تا د خپلي مینې په اور ويلي کړي وو.

د اوسپني ويلي شوي دېوالونه بیا له سره جوړول که څه هم ډېر گران کار دی خو ناشونی راته نه ښکاري. او هسې هم ستا د مینې اور اوس په اوبو کې اوبنتی دی. اوبه یخیري او یخی د اوسپني دېوالونه نه شي ويلي کولای.

د طور نه

ته د خومره مودو راهیسي سرگردان وي. پخپل ځان پسي گرځېدي. په مومتوب كې به د ابراهيم په څېر تورو او سپوږمۍ ته حيران وي. د ورځې به دې لمر ته سجدې كولي. خو خپل ځان به دې نه شو موندلای. سر به دې په ځمكه كېښودو او په ژړا به شوي. شك او گمان په اور كې به سوځېدي. خپل وجود جواز به دې غوښتو. اور به دې ورك شو او د ځمكې په يوه گوټ كې به هم ستا د پناه ځای نه وو.

ايا په دې وخت كې به ما ستا لاس نه وو نيولی؟ هغه مهال چې تا خپل ځان مړ و، ما نه وي راژوندی كړی؟ نو كه ته اوس هم په دې مادي نړۍ كې خپل ځان لټوي نو همدغسې سرگردان به گرځي. ځكه چې د ابدي ژوند لاره هغه نه ده چې ته پرې روان يې.

پښندگوي

زه د علم سره مينه لرم

خو کتاب په بېه نه اخلم

زه د سولې او امن منونکی يم

خو د بل چا د رايې د اورېدو زغم نه لرم

زه د بشري حقونو درناوی کوم

خو د ظالم حکمران په ضد غږ نه پورته کوم

زه په خپل هېواد وياړم

خو ژوند پکې نه کوم

زه د بنځې په ناموس ځان قربانوم

د هغې وهل ټکول خپل حق گنم

زه د مينې کيسې په خوند اورم

خو که زما اولاد مېن شي نو هغه وژنم

زه پاکوالي نيم ايمان گنم

خو په خپل بېر سر او خيرنو جامو وياړم

ه د خپل مذهب لپاره جنگ کوم

نو پخپله عبادت ته نه ورځم

پای

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**